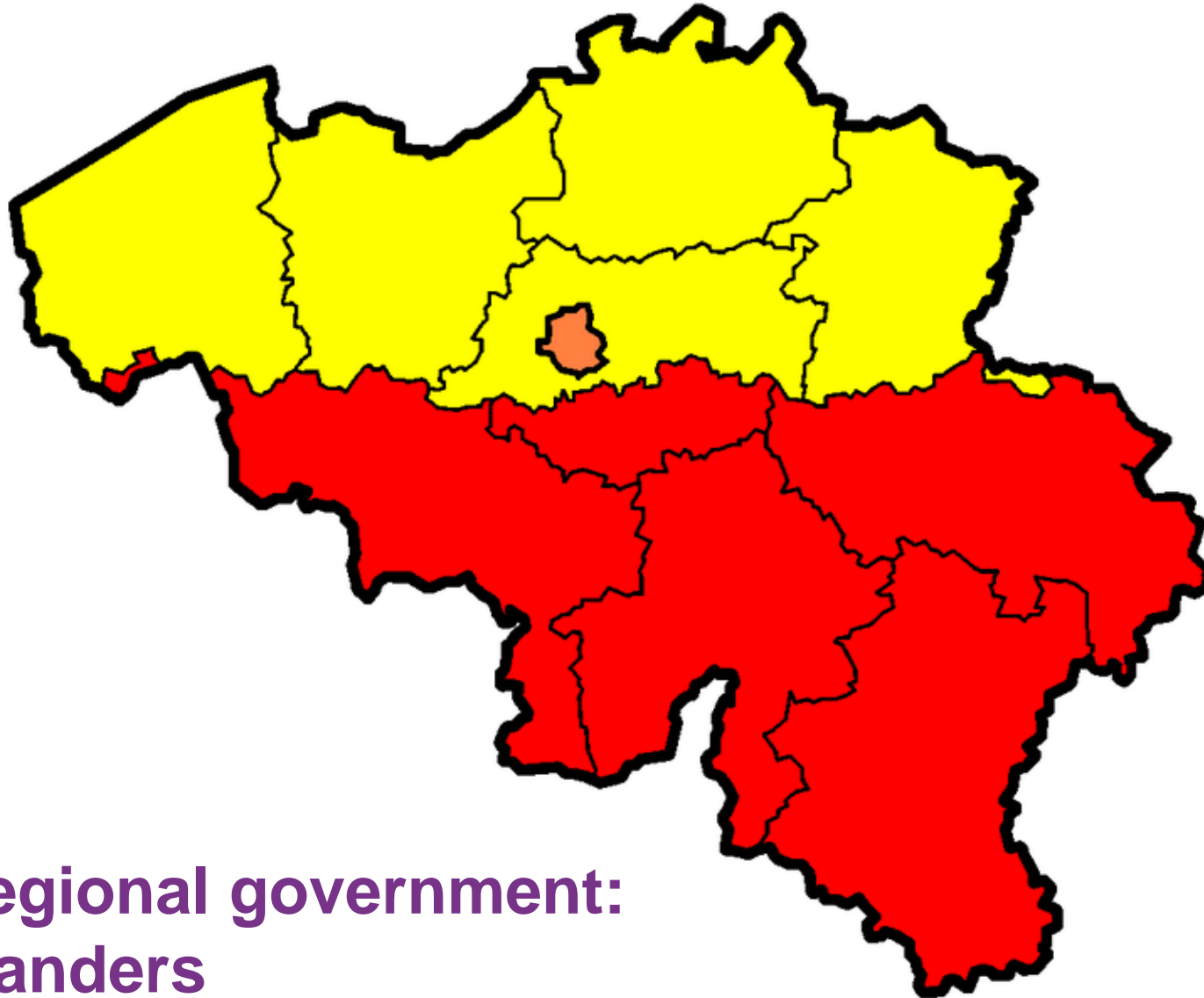




Localizing the SDGs – Experience of local authorities in Flanders, Belgium

Belgium: a complicated country



**Regional government:
Flanders**

Start in 2016



Awareness Raising Activities



SDGs in Your Municipality

50 Practical Awareness-Raising Examples

Awareness Raising Activities



Awareness Raising Activities



Include it in all organizations' activities



Workshops and seminars to LG



18-25 September - CAMPAIGN



LOCAL HEROES | FOR GLOBAL GOALS

Week of the sustainable municipality





J.P. Swirko





Fietsroutes provincie Anwerpen

Fair Trade Ecocyclo

Fietstocht langs (h)eerlijke inspiratiepunten in
Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout
en Vosselaar





Pilot- experiment: include SDGs in all steps of municipal policy plans



LOCALIZING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS



Local support for global challenges

Policy planning

Organisational culture

Local Government

- SDGs in municipal context analysis and white paper
- SDGs in local political parties
- **SDGs in vision/mission**
- SDGs in MultiAnnual Plan
- Actions per SDG
- SDG reporting codes
- SDG-check
- SDG indicators
- Circle exercise
- SDGs in all policy domains

- VVSG declaration of commitment on SDGs
- SDGs as crosscutting programme
- Tool for self analysis
- Raising awareness with staff
- 50 practices of SDG Awareness raising
- Municipal staff looking for local heroes for global goals
- ...

Network

- SDG-indicators with partners and stakeholders
- SDGs in municipal advisory citizens councils
- SDGs in participatory processs
- ...

- Circle Exercise
- 50 practices of SDG Awareness raising
- Week of the Sustainable Municipality
- ...

SDG-Toolbox

Policy planning

Local Government

- SDGs in municipal context analysis and white paper
- SDGs in local political parties
- SDGs in vision/mission
- SDGs in MultiAnnual Plan
- Actions per SDG
- SDG reporting codes
- SDG-check
- SDG indicators
- **Circle exercise**
- SDGs in all policy domains

Network

- SDG-indicators with partners and stakeholders
- SDGs in municipal advisory citizens councils
- SDGs in participatory processes
- ...



De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen in de stad/gemeente



Policy planning

Organisational culture

Local Government

- SDGs in municipal context analysis and white paper
- SDGs in local political parties
- SDGs in vision/mission
- SDGs in MultiAnnual Plan
- Actions per SDG
- SDG reporting codes
- SDG-check
- **SDG indicators**
- Circle exercise
- SDGs in all policy domains

- VVSG declaration of engagement on SDGs
- SDGs in vision/mission
- SDGs as crosscutting programme
- Tool for self analysis
- Raising awareness with staff
- 50 practices of SDG Awareness raising
- Municipal staff looking for local heroes for global goals
- ...

Network

- SDG-indicators with partners and stakeholders
- SDGs in municipal advisory citizens councils
- SDGs in participatory processs
- ...

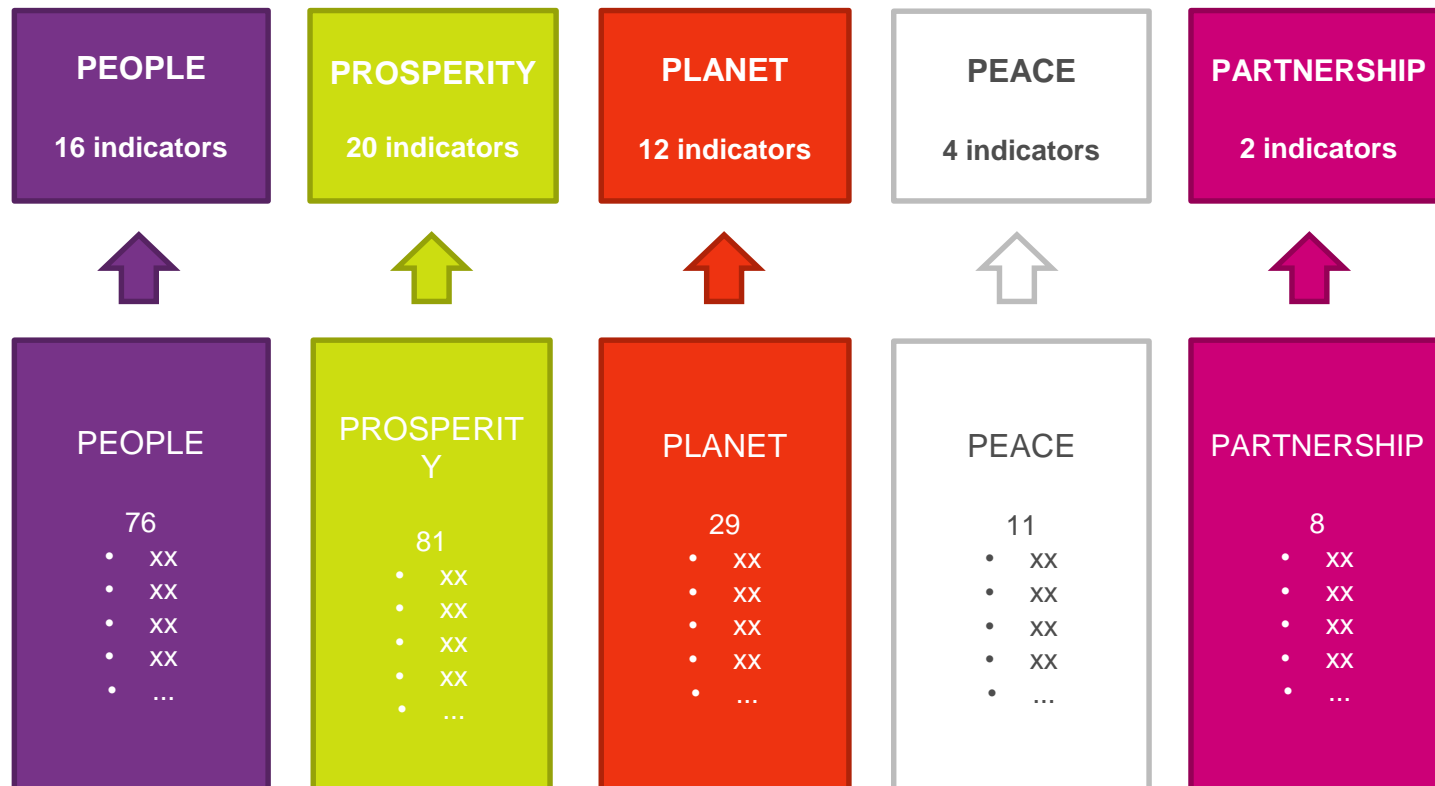
- Circle Exercise
- 50 practices of SDG Awareness raising
- Week of the Sustainable Municipality
- ...

Indicators – criteria for selection


1. Relevance of subtargets → 91 of 169 = relevant for Flemish LG
 2. Availability of data → central (federal or regional available + easy municipal access to data)
 3. Level of impact on local government
 4. Link with Flemish, Belgian or EU (or global) level
- **> 200 INDICATORS >> 54 key-indicators**

Indicators – 204 → 54

CHART of
54 key
indicators



MENU of
204
indicators

Cluster	Goal	Indicator				
People	1. Eradicate poverty everywhere and in all its manifestations	Births in disadvantaged families	Citizens with payment difficulties	Affordability of housing: housing ratio	Persons with an (equivalent) living wage	
	2. End hunger, achieve food assurance, improve food, and promote sustainable agriculture	Food distribution	Number of short-chain farms			
	3. Ensure good health and promote well-being for all ages	Local Health Indicator Mobility	Affordability of health care	Mental health	Satisfaction with health services	
	4. Ensure equal access to high-quality education and promote lifelong learning for all	Premature end of education in secondary education	Presence of pre-schoolers in education	Unemployment of low-skilled workers	Lack of educational opportunities indicator	
	5. Achieve gender equality and empowerment for all women and girls	Partner violence	Presence of women in managerial civil service and political positions in the municipality			
Prosperity	7. Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all	Total energy consumption of households for heating	Sustainability of the residence	Energy-poverty of households	Green power	
	8. Promote <u>long-term, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all</u>	Employment rate	Gross value added per working citizen	Long-term unemployed	Employment through Public Centre for Social Welfare guidance	Industrial waste from the municipality
	9. Create resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialisation, and encourage innovation	Accessibility of the municipal city centre by bike and public transport	Greenhouse gas emissions from households, tertiary and industry	Internet connection		
	10. Reduce inequality within and between countries	Fiscal income below the critical threshold	Prosperity index	Social integration in the neighbourhood		
	11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable	Comfort level of the residence	Dominant means of transport for journeys between home and work, school or training	Active involvement of the citizens	Residual waste per citizen	Air quality
Planet	6. Ensure access and sustainable management of water and sanitary facilities for all	Sewerage and treatment levels	Water quality	Water grid connection rate		
	12. Ensure sustainable consumption and production patterns	Recycling	Sustainable procurement policy	Environmentally-conscious actions		
	13. Take urgent action to combat climate change and its impact	Soil sealing	Greenhouse gas emissions from households, tertiary and industry	Covenant of Mayors/local climate plan		
	14. Conserve and make sustainable use of oceans, seas and maritime resources	Street and swept-up waste				
	15. Protect, restore and promote the sustainable use of continental ecosystems, manage forests and woods sustainably, combat desertification, stop land degradation, and stop the loss of biodiversity	Uncultivated land: share of arable land & forest	Vegetation in the municipality			
Peace	16. Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, ensure access to the justice system for all, and build effective, responsible and accessible institutions at all levels	General sense of insecurity	Diversity in the administration	Consultation of citizens	Satisfaction with the services	
Partnership	17. Enhance the means of implementation and revitalise the global partnership for sustainable development	Share of municipal budget for local-global policy	Budget for international development grants as part of grant budgets			



Automatisch opslaan										Local_SDGindicators - Excel										Hulpmiddelen voor tabellen										Janssens Bert																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Bestand										Start										Invoegen										Tekenen										Pagina-indeling										Formules										Gegevens										Controleren										Beeld										Help										PDF-XChange V6										Ontwerpen										Vertel wat u wilt doen										Delen										Opmerkingen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Plakken										Knippen										Kopiëren										Opmaak kopiëren/plakken										Calibri										11										A										A										Terugloop										Standaard										Voorwaardelijke opmaak										Opmaak als tabel										Celstijlen										Invoegen										Verwijderen										Opmaak										AutoSom										Doorvoeren										Wissen										Sorteren en filteren										Zoeken en selecteren																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Klambord										Lettertype										Uitlijning										Getal										Stijlen										Cellen										Bewerken										Sorteren en filteren										Zoeken en selecteren																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
D2										Water grid connection rate																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

Indicator: Water Grid Connection Rate

	A	B	C	D	E
1	Goal	Subtarget	Relevance	Indicator	Availability
2	6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all	6.1 By 2030, achieve universal and equitable access to safe and affordable drinking water for all	Relevant	Water grid connection rate	Central
3	6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all	6.1 By 2030, achieve universal and equitable access to safe and affordable drinking water for all	Relevant	Water connection	Local
	6. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all	6.1 By 2030, achieve universal and equitable access to safe and affordable drinking water for all	Relevant	Affordability of energy and water	Central / Local

1	Description	Source	Indicator focus	Unit
2	Share (%) of citizens connected to the mains water network	VMM and intermunicipal drinking water companies	External	%
3	Number of effective connections to drinking water compared to number of requests	LACs PCSWs - local advisory committees PCSW for the number of connection requests	External	%
	Share (%) of citizens who belong to a household with payment difficulties	https://gemeentemonitor.vlaanderen.be/e	External	%

UN indicator	Link with Vision 2030 Flemish Government
6.1.1 Proportion of population using safely managed drinking water services	37. By 2030, every water user has the best possible access to transparent and reasonable cost. The quality and affordability of water for citizens, including vulnerable groups, remains guaranteed.
6.1.1 Proportion of population using safely managed drinking water services	37. By 2030, every water user has the best possible access to transparent and reasonable cost. The quality and affordability of water for citizens, including vulnerable groups, remains guaranteed.
6.1.1 Proportion of population using safely managed drinking water services	37. By 2030, every water user has the best possible access to transparent and reasonable cost. The quality and affordability of water for citizens, including vulnerable groups, remains guaranteed.

Policy planning

Organisational culture

Local Government

- SDGs in municipal context analysis and white paper
- SDGs in local political parties
- SDGs in vision/mission
- **SDGs in Multi Annual Plan**
- Actions per SDG
- SDG reporting codes
- SDG-check
- SDG indicators
- Circle exercise
- SDGs in all policy domains

- VVSG declaration of engagement on SDGs
- SDGs in vision/mission
- SDGs as crosscutting programme
- Tool for self analysis
- Raising awareness with staff
- 50 practices of SDG Awareness raising
- Municipal staff looking for local heroes for global goals
- ...

Network

- SDG-indicators with partners and stakeholders
- SDGs in municipal advisory citizens councils
- SDGs in participatory processes
- ...

- Circle Exercise
- 50 practices of SDG Awareness raising
- Week of the Sustainable Municipality
- ...

Reaching out towards politicians

- Information sessions for city councils
- In introduction sessions for new elected members of municipal councils



Reaching out towards politicians

- Information sessions for city councils
- In introduction sessions for new elected members of municipal councils
- SDGs in party manifestos & coalition [agreement](#)

VVSG memorandum for elections

STRATEGISCH DOSSIER 1 – Volwaardige lokale autonomie en beleidsruimte

Verantwoordelijkheid krijgen én waarmaken, binnen Vlaamse en federale kaders.

- Samenlevingsproblemen worden complexer en vragen innovatief maatwerk. Innovatie groeit doorgaans van onderuit. Op lokaal niveau komt alles samen en is er ook meer ruimte voor experiment.
- Het vertrouwen van burgers is het grootst in het lokaal bestuur.
- Vertrekken vanuit heldere basisrollen: een kaderstellende Vlaamse en federale overheid en lokale besturen die de beleidsruimte nemen en krijgen voor lokaal maatwerk.

Dit dossier draagt bij aan de volgende duurzameontwikkelingsdoelstellingen:



Intenties van de gemeenten

1. We versterken de lokale **regiecapaciteit**.
2. We **betrekken** alle voorzieningen en diensten op het grondgebied bij het beleidsproces.
3. We maken nog meer werk van een actieve en **democratische aansturing**, opvolging en geregelde evaluatie van zelfstandige entiteiten en samenwerkingsverbanden, zowel politiek als ambtelijk.
4. We maken extra werk van het aantrekken en behouden van competente medewerkers door aandacht voor sterke organisaties gebaseerd op innovatieve concepten (zoals innovatieve arbeidsorganisatie, expertise-centers,...) **talentmanagement** en een volwaardig HR-beleid.
5. We zetten in op een betere ondersteuning en **omkadering van de bestuurders**, en dan vooral van de raadsleden.
6. We investeren in de **samenwerking tussen de politiek en de organisatie**.
7. We grijpen de **integratie van gemeente en OCMW** aan om te komen tot een sterk lokaal beleid, met bijzondere aandacht voor lokaal sociaal beleid.

Vragen van de VVSG aan de andere overheden

1. We vragen dat de Europese, federale en Vlaamse overheid de lokale besturen beschouwen én behandelen als een **volwaardig en democratisch gelegitimeerd overheidsniveau** dat het recht én de plicht heeft om zelf beleidskeuzes te maken voor het eigen grondgebied.
2. We vragen dat de **federale en Vlaamse overheid de lokale besturen erkennen als regisseurs van het lokale beleid**. Dat vraagt echte doorzettingsmacht (het kunnen aansturen van andere partners) voor de lokale besturen t.a.v. andere actoren op het terrein, bv. door een slot op de middelen in te bouwen voor voorzieningen en diensten die lokaal actief zijn en door de federale of Vlaamse overheid gesubsidieerd worden: een deel van die middelen wordt pas uitgekeerd als deze voorzieningen en diensten meewerken aan de voorbereiding en de uitvoering van het lokaal beleid. Dat betekent ook dat een overdracht van regievoegdheid gepaard gaat met de overdracht van de eraan verbonden financiële middelen naar de lokale besturen. (FICHE 01)

3. We pleiten voor **federale en Vlaamse regelgeving die vooral kaders vastlegt**, en de concrete invulling en instrumenten aan de lokale besturen overlaat. De “wat” is het kader en de “hoe” vormt het instrument (met de creativiteit) dat wij lokaal willen realiseren.
4. We vragen dat de Europese Commissie en de federale en Vlaamse overheden de lokale besturen actief betrekt als mede-overheden in de totstandkoming van de Europese regelgeving volgens het principe van **actieve subsidiariteit**. (FICHE 02)
5. We vragen (opnieuw) dat **geplande federale en Vlaamse beleidsmaatregelen altijd gepaard gaan met een lokaal effectenrapport**, dat op een ernstige wijze de verwachte positieve en negatieve gevolgen van die maatregelen in kaart brengt (financieel, personeel, beleidsruimte, burgers, ...).
6. We pleiten, naar het voorbeeld van het Overlegcomité, voor een geregeld (twee keer per jaar) structureel politiek overleg tussen een vertegenwoordiging van de lokale besturen enerzijds, en de kernministers van de federale, respectievelijk Vlaamse regering anderzijds over een gezamenlijk te bepalen agenda.
7. We pleiten voor echte experimenteerruimte voor lokale besturen en voor regelluwe ruimtes en periodes. Wat niet meer werkt is eerst alles bekijken, dan beslissen en dan nog eens zoveel jaar wachten tot de uitvoering een feit is. Ook overheden moeten sneller en meer wendbaar (agile) werken. Het lokale niveau leent zich daar het best toe.
8. We pleiten voor **gecoördineerde en consistente regelgeving richting lokale besturen**, zowel binnen de Vlaamse en de federale overheid, als tussen beide overheidsniveaus. Dat kan door in elke regering één minister aan te stellen als uniek politiek aanspreekpunt en coördinator van alle wetgeving en beleidsinitiatieven met betrekking tot lokale besturen.
9. We pleiten voor een **betere omkadering van de gemeenteraad** en de gemeenteraadsleden, met een beter personeelsstatuut, met gelijkwaardigheid van het politieke verlof tussen privé en publieke sector, de mogelijkheid dat raadsleden (eventueel vanaf een bepaalde grootte van gemeente) een deeltijds loon kunnen krijgen, enz. “Minder in aantal maar beter gewaardeerd” is hierbij een bespreekbare eis.
10. We vragen meer mogelijkheden voor een competitieve verloning voor de lokale medewerkers, flexibiliteit in lokale rechtspositieregeling om met innovatieve instrumenten te kunnen werken vanuit een **volwaardige HR-visie**. (FICHE 03) Dit is een pleidooi voor ruimere Vlaamse kaders, waarin lokale besturen zelf hun ding kunnen doen zoals ze dat willen om een aantrekkelijke organisatie uit te bouwen waarbij talentmanagement mogelijk is. Maar het is ook een pleidooi om een gezamenlijke visie met Vlaanderen uit te bouwen, in samenspraak met werknemersorganisaties, en zo inspiratie te bieden met werkbare kaders voor het lokale niveau. Zo pleiten we voor de oprichting van een sectoraal vormingsfonds om de professionalisering van medewerkers en politiek personeel verder te ondersteunen (FICHE 04). Op federaal niveau willen we een gelijkwaardige benadering voor de veiligheidsdiensten op het terrein zodat ook zij in staat zijn om een innovatieve organisatie met bijbehorend HR-beleid te kunnen voeren.
11. We pleiten voor een **middelenverschuiving van de centrale overheden naar de lokale besturen**, waardoor het **aandeel van de lokale overheidsuitgaven binnen het totale Bruto Binnenlands Product (BBP) toeneemt**. Op die manier kan de huidige 7,1% van het BBP evolueren naar het Europese gemiddelde van 10,7%. (FICHE 05)
12. We vragen een grondige Vlaams-lokale evaluatie van de via het Decreet Lokaal Bestuur ingevoerde beperking van het **aantal leden van de raad van bestuur van intergemeentelijke en OCMW-samenwerkingsverbanden** tot vijftien, met als elementen: efficiëntie en effectiviteit, democratische controle, aansturing en transparantie. Op basis van deze evaluatie moet een bijsturing van deze maatregel mogelijk zijn.

Find local politicians that embrace the SDGs (champions)



At the HLPF in New York on SDG 11



SDGs and decentralised cooperation



SDGs & decentralised cooperation: Why?

- Shared language
- Find a shared focus
- Visibility



SDGs & decentralised cooperation: How?

- SDGs in funding programmes
- SDGs in awareness raising

8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI

DUURZAME ECONOMISCHE GROEI, VOLLEDIGE TEWERKSTELLING EN WAARDIG WERK VOOR IEDEREEN

In Susudel halen meer dan 200 families (20% van de bevolking) hun hoofdinkomen uit de productie van bakstenen. Dit genereert een maatschappelijke inkomens van ongeveer \$450 à \$500 voor een gemiddelde familie van vijf personen. De baksteenfabricage is echter een zeer milieubelastende activiteit omwille van erosie, ontbossing en luchtvervuiling, en is slecht voor de menselijke gezondheid.

Enkele families proberen een alternatieve bron van inkomsten te vinden in kleinschalige activiteiten zoals artisanaal weefwerk en gemeenschapstoerisme.

WEEFGROEP HATUN CONDOR

De verbroedering ondersteunt de vrouwen van de weefgroep Hatun Condor uit Susudel. Zij proberen met hun weefwerken wat extra centen in het laasje te krijgen.

GEMEENSCHAPSTOERISME

Oña heeft heel wat toeristisch potentieel op vlak van natuur, erfgoed en cultuur. Zowel in Oña als in Susudel is er een groep die het gemeenschapstoerisme uitbouwt. We steunen hun initiatieven vanuit de verbroedering door groepenreizen in te richten waarbij de organisatie bijna volledig in handen is van de lokale groepen.

BIERBEEK FAIRTRADEGEMEENTE

Bierbeek is al sinds 2008 FairTradeGemeente. Dat betekent dat het gemeentebestuur, de lokale handelaars, de scholen en verenigingen zich engageren voor Fair Trade of 'eerlijke handel'. Door een eerlijke prijs te betalen en producten zo rechtstreeks mogelijk te kopen bij de producent, garandeert Fair Trade een duurzaam partnerschap, met respect voor de mensen, de arbeidsomstandigheden en het milieu. We hebben speciale aandacht voor onze lokale producenten.

Naast de gemeente Bierbeek, het OCMW, de borre en de lokale politie gebruikt ook het verbroederingsteam fairtrade producten tijdens haar bijeenkomsten en evenementen.

FAIRTRADE GEMEENTE

Enkele jongeren uit Oña volgden tijdens de uitwisseling in 2017 een workshop over duurzaam toerisme bij Via Tourism Academy (Joker). Dit inspireerde hen om toeristen op een duurzame manier te ontvangen en rond te leiden in hun dorp.



SDGs & decentralised cooperation: How?

- SDGs in funding programmes
- SDGs in awareness raising
- SDGs to define themes of collaboration



SDGs & decentralised cooperation: How?

- SDGs in funding programmes
- SDGs in awareness raising
- SDGs to define themes of collaboration
- SDGs in work visits



SDGs & decentralised cooperation: How?



- SDGs in funding programmes
- SDGs in awareness raising
- SDGs to define themes of collaboration
- SDGs in work visits
- Enhance policy on SDGs in both partner municipalities

Lessons Learned





VVSG documents in foreign languages



www.vvsg.be/sdgs

- Animation movie in [English](#), [French](#) and [Spanish](#)
- Publication [SDGs in your municipality: 50 practical awareness raising examples](#)
- Publication with [municipal actions for every SDG](#)
- **Gameboard** 17 SDGs: [core theme](#) and [3 levels](#) (circle exercise)
- Scenarios for integrating the SDGs into [the context analysis](#) + into [the multi-year plans](#)
- [Municipal practices per SDG](#)
- [Excel document with the local **SDG-indicators**](#) and [the manual](#)



**Thank
You**

internationaal@vvsg.be